

Plangebied Drielindenbeek Gemeente Lichtervelde

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2018J366

Eke
2018

Colofon

Opdrachtgever: Provincie West Vlaanderen

Titel: Plangebied Drielindenbeek, gemeente Lichtervelde
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen - 2018J366

Status: definitief

Datum: 19 december 2018

Auteur: drs. R.A.C. Kroes

Projectbegeleiding: Mw. M. van de Vijver

Kaartvervaardiging: drs. R.A.C. Kroes

Projectcode: 2018J366

Raaproject: LIDRI01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13
9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2018

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Door middel van het geleverde vooronderzoek zonder ingreep in de bodem is het niet mogelijk om een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er kan immers niet met 100% zekerheid worden bepaald of in het plangebied archeologische sporen zullen worden aangetroffen. Toch kan er aan de hand van het geleverde onderzoek op een adequate manier de afweging gemaakt worden over het kennispotentieel ervan. Daarom wordt het vooronderzoek als volledig beschouwd.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

Het plangebied is gelegen in een beekdal dat zich kenmerkt door een natte, drassige ondergrond die niet erg geschikt is voor bewoning. Uit de periode van sedentaire bewoning, vanaf het Neolithicum, zijn dan ook geen resten van bewoning te verwachten.

De flanken van het beekdal vormen echter wel een gradiëntzone van de natte beek naar de hoger en droger gelegen gronden, die in het verleden een onderscheiden flora hebben gehad en daarbij behorende en eveneens verschillende fauna. De overgang van de beek-biotoop naar de bos-biotoop vormde in de periode van de jagers en verzamelaars een aantrekkelijke omgeving om in te verblijven vanwege de dubbele kans op het vinden van voedsel. Dat betekent dat op de flanken van het beekdal eventueel resten verwacht kunnen worden van tijdelijke (jacht)kampementen. Deze worden gekenmerkt door een strooiing van artefacten van vuursteen, houtskool en al dan niet verbrand bot. Ze beslaan naar verwachting enkele tieltallen vierkante meters op zijn hoogst en zijn, afhankelijk van de ouderdom, te vinden vanaf de top van de Tertiaire afzettingen, dat is 2,5 m –Mv en ondieper.

Daarnaast zal het gebied in zowel de periode van jagers en verzamelaars als in de periode van de sedentaire landbouw zijn gebruikt voor tijdelijke activiteiten als jacht en visvangst, reizen (waaronder per boot of kano) en als afvaldumpplaats. Hoewel de kans erop laag is, kunnen in het gebied resten van scheepvaart (kano's, bootjes), van infrastructurele werken (knuppelwegen, steigers, beschoeiingen), van afvaldumps en van jacht (jachtwapens) en visserij (viswieren en –fuiken) voorkomen in hetzelfde dieptebereik als de resten van bewoning uit de periode van jagers en verzamelaars. Dergelijke resten beslaan echter een veel kleinere oppervlakte: van puntlocaties tot enkele vierkante meters.

1.3 Impactbepaling

De top van het Tertiair, waar mogelijke archeologische resten te verwachten zijn, ligt naar schatting tussen de 0,5 en 2,5 m –Mv. In de nieuwe loop van de Drielindenbeek zal over een lengte van 285 m een verstoring van maximaal 1,54 m –Mv gerealiseerd worden (7.478 m²). Ter plaatse van de stuwten is ontgraving tot maximaal 2,9 m –Mv mogelijk.

In het plangebied zijn twee lineaire ingrepen gepland: de nieuwe beek en een berm. Deze laatste zal niet leiden tot substantiële ingrepen in de bodem. Het is de vraag in hoeverre de ontgravingen voor de beek voldoende overzicht zullen geven over het bodemarchief. De ingrepen zijn lineair, smal en mogelijk onvoldoende diep om het niveau te raken waar archeologische resten kunnen worden verwacht.

Figuur 1. Grondplan van de werken.

1.4 Waardering van de archeologische site

Gezien de geschiedenis van het gebied kan de gaafheid van dergelijke resten goed zijn en gezien de drassigheid van het gebied kan de conservering goed tot uitstekend zijn. Het is echter zeer waarschijnlijk dat de top van de Tertiaire afzettingen eeuwenlang aan de oppervlakte heeft gelegen voordat deze is afgedekt door de Holocene, fluviatiele afzettingen. De kans op verstering en contaminatie van sites op dit niveau is dan reëel. Dit betekent dat de gaafheid zowel als de conservering ook bijzonder slecht kan uitvallen. Door in een dergelijk smal onderzoeksgebied te werken, is het ook moeilijk om daar zicht op te krijgen tijdens het onderzoek.

Voor de restanten van specifieke watergebonden activiteiten kan de gaafheid en conservering goed zijn, maar er lijkt geen verhoogde trefkans te zijn om deze restanten hier aan te treffen.

Daarom wordt aanbevolen **geen verder archeologisch onderzoek** in te stellen.

2 Programma van maatregelen

Gezien er geen verdere maatregelen voorzien worden, is er geen Programma van Maatregelen nodig.

Ondanks dat er geen verdere maatregelen voorzien zijn, wordt er wel gewezen op de meldingsplicht die geldt bij de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.